

de nobelaer

Beleidsplan De Nobelaer 2022-2023

– Cultuur brengt geluk

Inhoudsopgave

3	Voorwoord	
4	Hoofdstuk 1:	Terugblik beleidsplanperiode 2020-2022
6	Hoofdstuk 2:	Missie, visie, unieke kracht, kerndisciplines, code diversiteit & inclusie
7	Hoofdstuk 3:	Subsidierelatie en directiedoelstellingen
9	Hoofdstuk 4:	Educatie (bibliotheek, kunsteducatie en onderwijs)
17	Hoofdstuk 5:	Evenementen (podiumkunsten, poppodium, marketing, techniek, facilitair, horeca)
24	Hoofdstuk 6:	Financiën
26	Hoofdstuk 7:	Organisatie
32	Hoofdstuk 8:	Samenwerking
34	Hoofdstuk 9:	Nieuwbouw
35	Tot besluit	

Voorwoord

De Nobelaer is een uniek cultuurcentrum in Nederland. Waar veel gemeenten nog beschikken over een aparte bibliotheek, schouwburg en kunstencentrum, met elk een eigen directeur, administratie en marketingafdeling, is De Nobelaer een geïntegreerde organisatie met bibliotheek, podiumkunsten en kunsteducatie onder één dak met één directeur/bestuurder.

Dat betekent compacte overhead en korte lijnen tussen de verschillende disciplines, waarbij de leidraad is dat elke euro die niet uitgegeven hoeft te worden aan de backoffice, ingezet kan worden voor de culturele inhoud.

Kruisbestuiving is het toverwoord binnen De Nobelaer. Bezoekers van podiumkunsten worden geattendeerd op de bibliotheekcollectie en cursisten krijgen een podium tijdens de eigen producties van De Nobelaer. Sociaal-culturele activiteiten vinden in het cultuurhuis een thuis en De Nobelaer initieert en faciliteert maatschappelijke initiatieven. Veel activiteiten zijn gratis of tegen een gereduceerd tarief toegankelijk en alle schoolkinderen uit Etten-Leur komen jaarlijks op bezoek bij een schoolvoorstelling. De gemeente Etten-Leur stelt de financiële middelen beschikbaar om een dergelijk laagdrempelig cultuurhuis te exploiteren en De Nobelaer geeft in nauwe samenwerking met de gemeente invulling aan die exploitatie. Samen realiseren we een cultuurhuis waar iedereen uit Etten-Leur zich thuis kan voelen, zich kan ontwikkelen en elkaar kan ontmoeten.

De gemeente Etten-Leur heeft in 2014 besloten tot nieuwbouw voor deze bijzondere organisatie. In nauwe samenwerking met De Nobelaer is in de afgelopen jaren een plan van eisen voor het nieuwe gebouw opgesteld, is de architectenselectie uitgevoerd en krijgt, in nauwe samenwerking met de gemeente Etten-Leur, de inrichting vorm. Op kerstavond 2021 is het nieuwe cultuurhuis opgeleverd. Het resultaat is een efficiënt, laagdrempelig en transparant cultuurhuis, waar je van buiten kunt zien wat er binnen gebeurt, vanaf de vide goed zicht hebt op de reuring op de begane grond en je in het hele gebouw verleid wordt om mee te doen aan culturele activiteiten.

Directie en medewerkers van De Nobelaer hebben op allerlei fronten naar dit moment toegewerkt. Met een klankbordgroep, medewerkers en de gemeente Etten-Leur. Met de architect, adviseurs en bezoekers. Met huurders, artiesten en scholen. Met burens, de Heemkundekring en de raad van toezicht. Kortom met iedereen die van toegevoegde waarde kon zijn voor het nieuwbouwproces.

Met veel enthousiasme, passie, lef en liefde voor cultuur werkt de organisatie aan de inrichting en opening van het nieuwe cultuurhuis, die gepland staat voor iedereen in Etten-Leur in april 2022 en voor genodigden in september 2022.

Januari 2022
Hilda Vliegthart
Directeur/bestuurder

Hoofdstuk 1:

– Terugblik beleidsplanperiode 2020-2022

Na de fusie in 2010 en de doorontwikkeling vanaf 2015 heeft De Nobelaer tussen 2016 en 2020 enkele goede, succesvolle jaren gekend. Bezoekersaantallen stegen, de kaartverkoop voor de podiumkunsten verdriedubbelde. De bibliotheek kwam in haar kracht door niet alleen een collectie boeken aan te bieden maar ook door de spotlights op leesbevordering, bestrijding laaggeletterdheid en leesplezier te richten. Kunsteducatie werd verpakt in een modern jasje op een manier die meer groepen in de bevolking van Etten-Leur bereikte dan in het verleden het geval was. Het imago is in deze periode sterk verbeterd en de financiële positie werd solide en toekomstgericht door onder andere een personele reorganisatie in 2016 en het verhogen van de inkomsten op het gebied van kaartverkoop, commerciële verhuur en les gelden. Medewerkers hervonden hun werkplezier; de organisatie gedijde goed bij de slagvaardige, compacte managementstructuur. Het vertrouwen van het college, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie in het cultuurhuis werd hersteld. De organisatie genereerde veel positieve media-aandacht.

Op landelijk niveau is door De Nobelaer meegewerkt aan de harmonisering van de certificering van de diverse bedrijfsonderdelen. Tevens maakt de directeur deel uit van de onderhandelingsdelegatie die werkt aan een nieuwe gezamenlijke cao voor bibliotheken en kunsteducatie.

In het voorjaar van 2020 kwam de wereld in de greep van de coronapandemie. Achtereenvolgens moesten de podia, kunsteducatie en bibliotheek de deuren sluiten voor publiek, moesten de medewerkers zoveel mogelijk thuis werken en was niets meer vanzelfsprekend in de samenleving. De Nobelaer heeft vanaf de start van de pandemie haar creativiteit, doorzettingsvermogen en veerkracht getoond door tientallen zogenaamde 'lichtpuntjes' te organiseren voor de mensen in Etten-Leur. Variërend van tuinconcerten en livestreams van het succesvolle *Voorlezen met muziek* tot een handleiding beeldbellen in alle edities van BN de Stem. De Nobelaer was tijdens de coronaperiode spraakmakend, actief en zichtbaar.

In het najaar van 2020 is een ingrijpende reorganisatie doorgevoerd, anticiperend op de hoge huur in de nieuwbouw en het gereduceerde aantal vierkante meters aldaar. Dat de reorganisatie eerder is uitgevoerd dan gepland, werd ingegeven door het vervallen van werkzaamheden van de operationele afdelingen vanaf de start van de pandemie.

In 2021 konden de diverse disciplines rond de zomer mondjesmaat weer open, om in het najaar 2021 weer te moeten sluiten vanwege olopemde besmettingsaantallen.

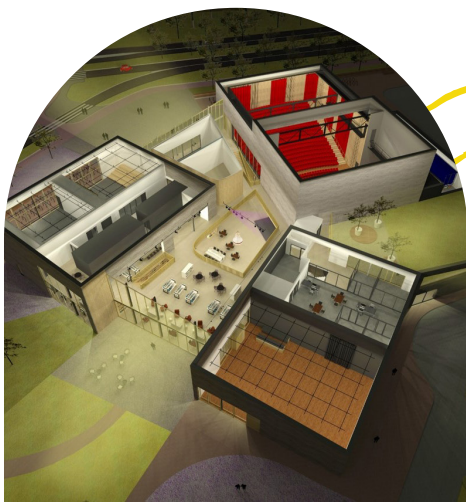
De coronapandemie laat diepe sporen na in de samenleving en ook in cultuurhuis De Nobelaer. In het cultuurhuis is het bereik van bezoekers, lezers, cursisten en inwoners het hoofddoel. Wanneer van overheidswege gesteld wordt dat het samenzijn van bijvoorbeeld bezoekers,

artiesten, medewerkers een gevaar betekent voor de volksgezondheid slaat dat de basis onder het cultuurhuis weg. Doelgroepen zullen opnieuw gezocht en gevonden moeten worden, en verleid moeten worden om zich weer te committeren aan de activiteiten van het cultuurhuis.

De educatietak van De Nobelaer heeft ondanks corona onder andere schoolvoorstellingen, cultuurdagen, kunsthapjes en Muziek met een staartje kunnen organiseren. Het vijfjarig bestaan van het taalhuis werd gevierd en het taalakkoord werd samen met tientallen directeur/ bestuurders uit de regio door de directie van De Nobelaer ondertekend. Daarnaast was de afdeling educatie leidend in het bedenken en uitvoeren van de talloze lichtpuntjes die De Nobelaer ontwikkelde in coronatijd. Lessen kunsteducatie zijn zoveel mogelijk online doorgegaan en in juni 2021 zijn live presentaties gefaciliteerd.

De podium/eventementtak van De Nobelaer ging zwaar gebukt onder de coronapandemie. Een groot aantal voorstellingen moest worden geannuleerd dan wel verplaatst, popconcerten konden geen doorgang vinden, sociaal culturele evenementen moesten worden afgelast en repetities van verenigingen mochten niet plaatsvinden. Waar mogelijk zijn de deuren van De Nobelaer toch opengegaan voor al deze activiteiten en is er gekeken naar wat wel kon: bijvoorbeeld het faciliteren van groep 8 musicals via livestreams.

In 2020 is de nieuwbouw aanbesteed aan bouwbedrijf Vrolijk. Gedurende de hele beleidsplanperiode is door directie en staf gewerkt aan het opruimen van de oudbouw (samen met de Heemkundekring, een veilinghuis, galerie Vermeulen en andere partners) en het inrichten van de nieuwbouw (samen met de architect, adviseurs, kunstenaars en projectleiders).

Hoofdstuk 2:

– Missie, visie, unieke kracht, kerndisciplines, code diversiteit & inclusie

2.1 Missie

Met lef en bevlogen vakmensen cultuur delen en bijdragen aan geluk.

2.2 Visie

Vanuit een laagdrempelig cultuurcentrum -met een unieke mix van podiumkunsten, kunsteducatie en bibliotheek- verbinden én bijdragen aan een gelukkig leven!

2.3 Unieke kracht

De unieke kracht is de combinatie van alle disciplines onder één dak en één bestuurlijke vlag. Lokaal verankerd in Etten-Leur is De Nobelaer in staat om kruisbestuivingen te creëren die culturele meerwaarde bieden.

2.4 Kerndisciplines

Podiumkunsten, kunsteducatie, bibliotheek en sociaal/culturele activiteiten.

2.5 Code diversiteit & inclusie

De code diversiteit & inclusie is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector over diversiteit en inclusie. Het doel van de code is dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. De Nobelaer heeft de visie om een laagdrempelig cultuurcentrum te zijn en 'inclusief' te opereren op het gebied van programma, publiek, personeel en partners. Daarmee onderschrijft De Nobelaer de code diversiteit en inclusie.

– Cultuur brengt geluk

Hoofdstuk 3:

– Subsidiërelatie en directiedoelstellingen

3.1 Inleiding

De Nobelaer voert de culturele en de cultuur-educatieve taak uit voor de gemeente Etten-Leur. Deze opdracht is gespecificeerd in de tweejarige subsidiebeschikking 2022-2023. De subsidieverlening heeft betrekking op de eerste twee jaren van de exploitatie van het cultuurhuis aan de Parklaan.

3.2 Prestatie-indicatoren

Samen met de gemeente Etten-Leur zijn prestatie-indicatoren geformuleerd. Deze prestatie-indicatoren, gecombineerd met de visie en missie van De Nobelaer, zijn de basis voor dit meerjarenbeleidsplan en de jaarlijkse directiedoelstellingen. Deze doelstellingen sluiten naadloos aan bij het collegeprogramma op de thema's voorzieningenniveau, participatie, zelfredzaamheid, evenementen, eenzaamheidsbestrijding, dementievriendelijke samenleving en werk (boven uitkering). De directiedoelstellingen worden steeds aangepast aan veranderende wet- en regelgeving.

3.3 Directiedoelstellingen

(De directiedoelstellingen zijn aangepast aan de coronaontwikkelingen en het ruimtebeslag in de nieuwbouw.)

- 3.3.a** Zoveel mogelijk mensen in Etten-Leur laten deelnemen aan de activiteiten van De Nobelaer en optimaal effect bereiken met de subsidie
 - **Kunsteducatie:** opbouwen aantal cursisten in de mooie nieuwe ruimtes voor dans, drama, beeldend en de muziekrumtes in de nieuwbouw;
 - **Bibliotheek:** aantal leden, bezoekers en activiteiten vergroten via de knusse nieuwe huiskamer, de ruime openingstijden, de lage drempel en de kansen die het nieuwe cultuurhuis biedt;
 - **Podiumkunsten:** herwinnen van het theaterpubliek, aanpassen van de theaterprogrammering op de coronagolven;
 - **Sociaal-cultureel:** zoveel mogelijk sociaal-culturele bijeenkomsten faciliteren.

- 3.3.b** Structureel voldoen aan de financiële voorwaarden van de subsidieverlener
 - Het behalen van de prestatie-indicatoren voor bibliotheek, kunsteducatie, podiumkunsten en sociaal/ culturele evenementen binnen de financiële kaders.

- 3.3.c** Gezonde organisatie die past bij coronatijd en transitie
 - Contact met medewerkers en focus op medewerkerstevredenheid;
 - Aandacht voor duurzaamheid en vitaliteit;
 - Formatie afgestemd op de activiteiten en het gebouw;
 - Afronding automatiseringsplatform.

- 3.3.d** Verhuizing naar de nieuwbouw
 - Maximale invloed op deelaanbestedingen;
 - Optimale betrokkenheid van Etten-Leurenaren bij de nieuwbouw.

- 3.3.e** Intensiveren van maatschappelijke samenwerking
 - Zowel intern als extern nadrukkelijk openstaan voor samenwerking.

- 3.3.f** Behouden goede imago
 - Voortdurend positieve media-aandacht genereren.

De vraag is of de huidige bezetting toereikend is voor alle doelstellingen die de gemeente Etten-Leur heeft geformuleerd.

Hoofdstuk 4:

– Educatie (bibliotheek, kunsteducatie en onderwijs)

Inleiding

De afgelopen jaren heeft de bibliotheek zich vanuit haar kernfunctie, het uitlenen van materialen, ontwikkeld naar een ontmoetingsplek voor diverse doelgroepen onder het motto 'van collectie naar connectie'. De invoering van de nieuwe bibliotheekwet WSOB in 2015 is hiervoor zowel landelijk als bij De Nobelaer de onderlegger geweest. De bibliotheek is een unieke plek in Nederland waar bezoekers gratis en 'zonder reden' tijdens ruime openingstijden kunnen vertoeven en anderen kunnen ontmoeten. Waar initiatiefnemers van activiteiten met maatschappelijke thema's gefaciliteerd worden om deze in de bibliotheek uit te voeren. Veel activiteiten van de bibliotheek zijn bovendien gratis toegankelijk. De betrokkenheid met de omgeving wordt hiermee groter, alleenstaande inwoners komen andere burgers tegen. De ontmoetingsfunctie van de bibliotheek is van grote waarde.

De openbare bibliotheek als publieke voorziening; de toegang tot informatie en cultuur. In deze wet worden de volgende vijf functies van bibliotheken geformuleerd:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. Organiseren van ontmoeting en debat;
5. Laten kennis maken met kunst en cultuur.

De Nobelaer voldoet aan deze vijf functies en streeft de komende periode naar verdere verdieping met de gemeente Etten-Leur en met haar netwerkpartners. Het nieuwe cultuurhuis is hier bij uitstek geschikt voor. Etten-Leurenaren zijn welkom in de grote, laagdrempelige huiskamer voor een gratis kopje koffie en vele gratis activiteiten vanuit het Digi-Taalhuis.

4.1.1 Ambities en doelstellingen bibliotheek

WSOB 1: ter beschikking stellen van kennis en informatie

- Organisatiebijeenkomsten organiseren rondom thema's welzijn/zorg/werk/juridische zaken;
- Laagdrempelige uitleen van speelgoed en advies speelbehoefte en speelmogelijkheden;
- Mediatheekfunctie uitoefenen (ondersteuning onderwijs) en lessen informatievoorziening organiseren;
- Ontmoetingsplaats zijn (informatief, educatief, recreatief);
- Uitleen, raadpleeg- en vraagbemiddeling van boeken en audiovisuele media organiseren en verstrekken van informatie.

WSOB2: bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling & educatie

- Faciliteren/organiseren van Taalnetwerk Etten-Leur;
- Gerichte educatie met betrekking tot leesbevordering en mediabeleid organiseren;
- IDO (Informatiepunt Digitale Overheid) aanbieden;
- Digi-Taalhuis organiseren; bevorderen participatie en zelfredzaamheid door onder andere taal oefengroepen /digi-cursussen (Klik&Tik), Taalspreekuur, Appcafé, job ON, Walk&Talk.

WSOB3: het bevorderen van lezen en laten kennismaken met literatuur

- Faciliteren leesclubs;
- Leesbevordering VVE/basisscholen/voortgezet onderwijs organiseren;
- Babycafé organiseren;
- Voorleesactiviteiten organiseren;
- Schrijversbezoeken organiseren.

WSOB4: organiseren van ontmoeting en debat

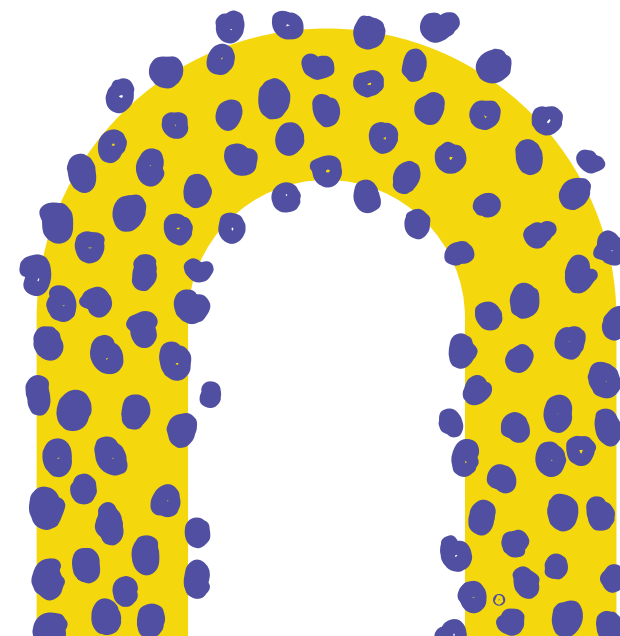
- Studiemogelijkheden scholieren, studenten, autodidacten aanbieden;
- Maatschappelijke en culturele debatten organiseren;
- Ontmoetingscafés organiseren.

WSOB5: laten kennismaken met kunst en cultuur

- Kruisbestuivingsactiviteiten op de drie pijlers bibliotheek-kunsteducatie-theater organiseren;
- Lezingen/exposities/tentoonstellingen organiseren;
- Ondersteunen lokale kunstenaars;
- Muziek & toneeluitvoeringen organiseren.

Algemeen

- Organiseren van ondersteunende horeca bij WSOB-activiteiten.

Prestatie-indicatoren bibliotheek

- Minimaal even goed scoren als het landelijk gemiddelde wat betreft uitleningen van bibliotheek, speeltoeek en aantal leden van de bibliotheek;
- Vertalen van de landelijke WSOB-ontwikkelingen naar de Etten-Leurse situatie;
- Aansluiting bij behoefte/vraag van de inwoners van Etten-Leur;
- Minimaal behoud van activiteiten op het gebied van VVE, laaggeletterdheid, dementievriendelijke gemeente, voorlezen en aan blijven haken bij het regionale plan van aanpak laaggeletterdheid.

Formatie bibliotheek

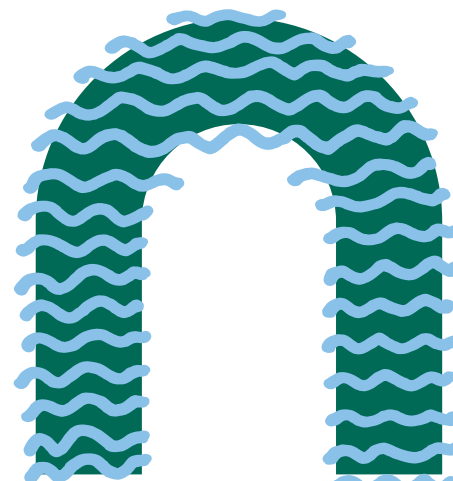
De vraag is of de huidige bezetting toereikend is voor de ambities in het nieuwe cultuurhuis. De collectie is in de nieuwbouw verdeeld over twee bouwlagen, om bezoekers ertoe te verleiden het hele cultuurhuis te bezoeken, in plaats van slechts de boekencollectie. De eerste twee jaren in het cultuurhuis zullen dit moeten uitwijzen.

Corona

De bibliotheek heeft gedurende de lockdowns een prominente rol gekregen in de samenleving: de dienstverlening werd door het kabinet onder de essentiële dienstverlening geschaard. De Nobelaer heeft vanaf het begin van de pandemie getracht de bibliotheek open te houden met de afhaalbibliotheek en gratis boekenpakketten. Het is de verwachting dat de bibliotheek de komende jaren de rol van essentiële dienstverlening zal behouden.

Nieuwbouw

Deze beleidsperiode richt De Nobelaer zich op de integratie van de bibliotheek in het cultuurhuis. Daarbij zijn ruime openingstijden, gastvrijheid, gebruik stilteruimte en overige ruimten en een lage drempel kernbegrippen. De collectieruimte wordt modern en toegankelijk ingericht, de huiskamer is een fijne plek voor iedereen. 'The third place' is een ruimte om (na thuis en werk) te ontmoeten, ontspannen en verdiepen. Het nieuwe cultuurhuis zal dit uitstekend faciliteren.

4.2. Kunsteducatie (lessen & cursussen)

Kunst en cultuur heeft veel moois te bieden voor iedereen. Kunsteducatie laat kinderen, jongeren en volwassenen kennis maken met muziek, dans, theater en beeldende activiteiten en laat hen ervaren dat het verbindt, inspireert en diepgang geeft. Binnen de afdeling kunsteducatie van De Nobelaer ligt de nadruk op cultuurparticipatie. De behoefte van cursisten om te ontwikkelen, zingeving te vinden en te ontmoeten, staan centraal. De komende jaren ligt de nadruk op het aanbod van de lessen en cursussen en op het meebewegen met de markt. Kunsteducatie is een kerndiscipline binnen De Nobelaer en het cultuurhuis heeft in deze context een plus te bieden aan cursisten en leerlingen door de eigen podia en producties aan hen aan te bieden. Ook de bibliotheek die buiten de kaders denkt door literatuur te verbinden met cultuureducatie draagt bij aan die plus met daarnaast nog de intensieve samenwerking buiten De Nobelaer met lokale initiatieven zoals de Havenfeesten en Kleur Etten-Leur. De Nobelaer biedt 4 kunsteducatiedisciplines aan: dans, drama, muziek en beeldend/media.

Dans: dans is van oudsher een stevig gewortelde afdeling binnen De Nobelaer. De laatste jaren is geïnvesteerd in een nieuw team academisch geschoolde docenten en in het creëren van een duidelijk aanbod dat zich onderscheidt ten opzichte van het aanbod in de omgeving. De Nobelaer doceert in de academische stijlen klassiek, modern en jazz met live pianobegeleiding; klassieke genres die in de regio niet aangeboden worden. Daarnaast werkt het dansteam met leeftijdsgroepen zodat er steeds aanwas is van onderaf en doorstroming naar de danslessen voor jongeren en volwassenen. De komende jaren gaat De Nobelaer duidelijker insteken op de unieke kracht van danslessen binnen het cultuurcentrum: pianobegeleiding én goede lichaamshouding als basis voor alle dansgenres. Voorts is de dansafdeling een professionaliseringsslag aan het maken op lesprogramma's en leerdoelen.

Drama: de afdeling theater bestaat uit theaterklassen en musicalklassen. Onder kinderen en jongeren is er voldoende animo voor de cursussen met diverse presentatiemomenten, niet alleen tijdens de eigen producties als bijvoorbeeld de kerstspecial, maar ook buiten het cultuurhuis in Etten-Leur. De dramalessen voor volwassenen kennen vaak al jaren te weinig aanmeldingen om de cursussen door te kunnen laten gaan. Om ook hier instroom van onderaf te creëren worden de drama-/musicalklassen in dezelfde leeftijdsgroepen ingedeeld als bij de dansafdeling. De combinatie van het volgen van lessen en het toewerken naar een productie is een unieke kracht en blijft onderdeel van de afdeling drama.

Muziek: De Nobelaer heeft nog steeds een complete muziekschool onder haar vleugels waarin de meeste muziekinstrumenten vertegenwoordigd zijn, individuele en groepslessen gegeven worden en ensembles actief zijn. Dat is in Nederland, waar steeds meer muziekscholen moeten sluiten, best bijzonder. Het deelnemersaantal stabiel houden, is de grote uitdaging binnen de afdeling muziek. Het aanbod voortdurend monitoren en meebewegen op de wens van de klant zijn hierin twee belangrijke acties die doorlopend aandacht hebben. Naast de klassieke insteek van de muziekafdeling ligt de focus de komende jaren ook op de populaire/rock-kant en naast de klassieke samenspel-lessen wordt ook de band samenspel-les geïntroduceerd. Sing and song writing en andere genres zoals blues en country gaan nadrukkelijker ruimte krijgen binnen het aanbod. Docenten die zelf plezier hebben in het uitvoeren, brengen dit ook over op hun leerlingen en worden daarom de komende jaren actief gevraagd en ingezet op allerlei mogelijke presentaties, uitvoeringen en eigen producties.

Beeldend/media: de afdeling beeldend/media is een belangrijk onderdeel van de afdeling kunsteducatie. Cursisten tonen hun werken binnen De Nobelaer aan een breed publiek in het cultuurhuis. De afdeling is duidelijk in opbouw en nog zoekende naar het juiste aanbod. De komende jaren is groei in aanbod een speerpunt en is er ruimte voor nieuwe initiatieven zoals kunstbeschouwing, gezamenlijk museumbezoek, filmbewerking op je smartphone en wordt gewerkt aan een stabiel beeldend docententeam. De nieuwe huiskamer biedt bijzondere mogelijkheden voor expositie.

Ontwikkeling nieuwe dienstverlening

De komende beleidsperiode gaat de afdeling kunsteducatie zich verder toeleggen op producten die vanuit de kunsteducatiedisciplines ontstaan. Kunst duurzaam verankeren binnen de zorg is één van deze activiteiten, uit diverse wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat muziek bijdraagt aan gezond oud worden. Kunst kan meehelpen aan goede zorg en een blij leven onder het motto 'kunst doet leven'. De Nobelaer zoekt actief de samenwerking op met de zorgorganisaties binnen Etten-Leur.

De Nobelaer wil ook een rol nemen richting werkgevers om mede invulling te geven aan de secundaire arbeidsvoorwaarden of vitaliteitsprogramma's, hiervoor is een concept gereed.

Ook maatschappelijke samenwerking wordt nagestreefd. Daarbij kan onder andere gedacht worden aan de samenwerking met de Adriaan van Bergen Stichting of de Stichting Art2gether.

4.2.1. Ambities en doelstellingen kunsteducatie

- Zo breed mogelijk aanbieden van cursussen, workshops, voor beeldend (tweedimensionaal en driedimensionaal), dans, muziek, drama, literatuur, media, poppodium;
- Aanbieden van maatwerk workshops voor leerkrachten (ICC'ers) in Etten-Leur in alle kunstdisciplines;
- Aanbieden van (betaalbare) naschoolse activiteiten op gebied van beeldend, muziek, dans, drama en literatuur (zoveel als mogelijk in het cultuurhuis en op verschillende locaties zoals scholen);
- Aanbieden en uitvoeren van een binnenscholings actief en receptief kunstaanbod/programma voor het primair onderwijs in Etten-Leur;
- Aanbieden van een programma kunsteducatie op maat voor leerlingen van het voortgezet onderwijs in Etten-Leur;
- Aanbieden van een receptief programma voor het primair onderwijs in Rucphen en Zundert (alleen op vraag van scholen).

Prestatie-/resultaatindicatoren kunst- en cultuureducatie

- Minimaal behoud aantal deelnemers;
- Aansluiting aanbod bij behoefte/vraag;
- Vertalen van landelijke ontwikkelingen naar de lokale situatie;
- Aansluiting bij ontwikkelingen rijksoverheid (OCW) en ontwikkelingen CMK-traject provincie (Kunstloc Noord Brabant);
- Minimaal behoud aantal cursussen en workshops;
- Minimaal behoud aantal naschoolse activiteiten.

Formatie kunsteducatie

De afdeling kunsteducatie bestaat uit een team met een afdelingshoofd (dat ook verantwoordelijk is voor bibliotheek en onderwijs), een vacature assistent kunsteducatie en een kleine groep docenten muziek/theater (totaal 4,7fte) met daarnaast een groep freelancers (15 zzp'ers). De formatie is kwetsbaar maar er is een goede balans tussen vaste en flexibele inzet waardoor snel gereageerd kan worden op vraag en aanbod.

Corona

Kunsteducatie heeft in Nederland een versnelde transitie doorgemaakt naar het verzorgen van digitale lessen. Ook in De Nobelaer is die ontwikkeling zichtbaar. Hoewel het geven van digitale lessen niet ideaal is, is het wel de redding van de sector geweest. Door de online lessen bleven cursisten, ondanks de lockdowns, aangehaakt. De komende jaren zullen hybride vormen van lesgeven ontstaan, waarbij de voorkeur zal liggen bij het live lesgeven.

Nieuwbouw

De nieuwbouw voorziet in prachtige ruimtes voor kunsteducatie. Muziekruimte 1 tot en met 5, De Muze, De Pirouette, De Vincent, De Marte en de studio's Popel en Slagwerk zullen het lespakket faciliteren. De verwachting is dat het prachtige uitzicht in de diverse ruimtes zal inspireren en nieuwe cursisten zal aantrekken.

4.3 Onderwijs

Waar het sinds enkele decennia in gezinnen vrij vanzelfsprekend was om kinderen een instrument te laten bespelen, komen moderne jongeren niet langer als vanzelf in aanraking met de kunstdisciplines en cultuur. Gemeente Etten-Leur en De Nobelaer maken zich daarom extra sterk voor cultuureducatie voor kinderen en jongeren. Cultuuronderwijs en leesbevordering zijn beiden speerpunten van de landelijke overheid. Tien jaar geleden is het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) gestart om cultuuronderwijs een vaste plek te bezorgen in het lesprogramma van scholen. In juni 2019 is door het ministerie aangekondigd dat er een vervolg komt op de CmK regeling. In deze nieuwe CmK periode komt meer ruimte om in te spelen op lokale behoeften zoals aandacht voor het VO en gelijke kansen voor iedereen.

Trajecten als 'Boekstart' en de 'Bibliotheek op School' raken steeds meer verankerd binnen het basisonderwijs van de gemeente Etten-Leur waarin partners als brede scholen de toegevoegde waarde zien van De Nobelaer als professionele samenwerkingspartner.

Sinds 2013 wordt het onderwijs in Etten-Leur bediend door De Nobelaer met een klein team van docenten en consultants cultuureducatie en lees- mediaconsulenten. Zij verzorgen projecten, lessen & workshops voor leerlingen en leerkrachten, geven advies en denken mee in het vormgeven van cultuuronderwijs binnen de scholen. De dienstverlening aan het onderwijs gebeurt in nauwe samenwerking met de gemeente Etten-Leur/KOEPEL. KOEPEL is de marktplaats voor cultuur- en natuureducatie van de gemeente Etten-Leur. KOEPEL bemiddelt, geeft advies en is penvoerder van de CmK regeling van de gemeentes Etten-Leur, Zundert en Rucphen.

Daarnaast heeft De Nobelaer inbreng in het VVE en brede scholen. Het onderwijs is daarbinnen de vragende partij en De Nobelaer de ondersteunende. Efficiënt samenwerken en verbindingen stimuleren staan centraal in deze themagroepen. De samenwerking met De Nobelaer als podium is al jaren een succes: elke leerling ziet in zijn/haar basisschooltijd acht verschillende schoolvoorstellingen in het theater variërend in genres als dans, muziektheater, cabaret en poppentheater. De schoolvoorstellingen, zoals De Nobelaer die samen met de scholen organiseert in Etten-Leur, zijn uniek in Nederland en kunnen alleen gerealiseerd worden door de toezegging van alle schoolbesturen.

Sinds 2006 verzorgt De Nobelaer op diverse basisscholen haar zelfontworpen product *Muziek met een Staartje*. Het onderwijs maakt spelenderwijs kennis met muziek, door het demonstreren en uitproberen van instrumenten en samen te zingen. Scholen kopen dit product in via eigen budget of subsidies. De Nobelaer onderzoekt of het product nog past bij de huidige behoefte van de basisscholen en gaat actief op zoek naar nieuwe subsidiemogelijkheden voor meer en beter muziekonderwijs. Samen met de scholen in Etten-Leur zoekt De Nobelaer naar nieuwe manieren om cultuur breed en duurzaam te verankeren binnen het onderwijs.

4.3.1. Ambities en doelstellingen onderwijs

- Elk kind in de gemeente Etten-Leur in aanraking brengen met podiumkunsten & kunsteducatie door het aanbieden van een programma cultuureducatie (in overleg met het primair en voortgezet onderwijs en KOEPEL);
- De ontzorgende samenwerkingspartner cultuureducatie zijn op scholen in Etten-Leur en in de regio;
- De samenwerking met de drie schoolbesturen in Etten-Leur en KOEPEL intensiveren;
- De (bemiddelings-)partner zijn voor diverse cultuuraanbieders binnen Etten-Leur om de zzp'er te faciliteren/ondersteunen en naar opdrachtgevers continuïteit en kwaliteit te kunnen borgen;
- Een samenwerkingsverband opzetten tussen De Nobelaer en de schoolbesturen om de gelden die bestemd zijn om het welzijn van leerlingen positief te beïnvloeden, met inzet van cultuurdocenten goed in te zetten.

4.3.2. Indicatoren onderwijs

- Het aantal VVE locaties en de scholen basis en voortgezet onderwijs dat nu bereikt wordt minimaal blijven evenaren;
- Aansluiten bij rijksoverheidsontwikkelingen.

Formatie Onderwijs

Team onderwijs binnen De Nobelaer bestaat uit een project assistent, een team lees-mediaconsulenten en cultuureducatie consulenten met daarnaast een groep vakdocenten/consulenten op zzp-basis die diverse kunst & cultuurlessen verzorgen en begeleiden. In de komende beleidsperiode is het de vraag of deze bezetting toereikend is én of de mix van zzp'ers nog past bij het duurzaam verankeren van cultuur in het onderwijs. Er is behoefte aan geroutineerde docenten/consulenten die continuïteit van de lessen kunnen borgen zodat De Nobelaer een goede samenwerkingspartner/opdrachtnemer kan zijn voor het onderwijs.

Corona

De coronacrisis had tot gevolg dat scholen gedwongen moesten sluiten. Dit heeft het werk van De Nobelaer op de scholen bemoeilijkt; als de scholen voorzichtig de poorten mochten openen werden 'externen' zoals docenten van De Nobelaer vaak niet toegelaten. Daarnaast heeft het onderwijs incidentele gelden ontvangen om het welzijn van de medewerkers positief te beïnvloeden. Directeur/bestuurder is eind 2021 gestart met een structureel samenwerkingsverband met de besturen van de basisscholen en het voortgezet onderwijs, om te bezien hoe deze gelden in nauwe samenwerking met De Nobelaer kunnen worden ingezet.

Nieuwbouw

De bestuurders van het primair en voortgezet onderwijs zijn betrokken geweest bij de voortgang van de bouw van De Nobelaer. Studieplekken en stilteruimte zijn onder de aandacht gebracht. Het samenwerkingsverband tussen besturen en De Nobelaer zal in 2022 verder vormgegeven worden.

Hoofdstuk 5:

– Evenementen (podiumkunsten, poppodium, marketing, techniek, facilitair, horeca)

5.1 Podium

Inleiding

De Nobelaer biedt een podium aan professionele-, school-, en amateurvoorstellingen, eigen producties zoals de previewavond en kerstspecial, diverse leerlingconcerten en voorspeelmomenten.

Professionele programmering

De professionele programmering wordt in eigen beheer vormgegeven. De genres dans, toneel, musical/show en klassiek vormen de basis, samen met populaire genres als cabaret, lichte muziek en familievoorstellingen. Door het uitgebreide netwerk van de directie en de positieve resultaten van de afgelopen jaren werd De Nobelaer weer een zichtbare partner voor grote impresariaten. Met bijzondere randprogrammering onderscheidt De Nobelaer zich van andere theaters in de omgeving. Binnen de programmering wordt gezocht naar kansen om verbinding te leggen met de kunsteducatieve doelstellingen van De Nobelaer. Dansleerlingen mogen bijvoorbeeld achter de schermen kijken bij repetities van een professioneel ballet of er zijn voorleesactiviteiten in de bibliotheek bij voorstellingen die een boek als inspiratiebron hebben.

Programmering amateurvoorstellingen

Etten-Leur heeft een rijk podiumleven met talloze muziek-, zang-, dans-, en toneelgroepen. Lokaal is geliefd. De Nobelaer fungeert graag als huispodium voor o.a. Theatergroep Max Mini, Theatergroep De Josjes, Harmonie Constantia, Onvermeidelijk en Hoedadso. Verenigingen die tot de verbeelding spreken van veel inwoners in Etten-Leur. Daarnaast worden er samenwerkingsverbanden gezocht met andere partners in Etten-Leur, zoals de Oranjestichting (bevrijdingsconcert), KBO (cabaretmiddag) en het Sportgala.

Schoolvoorstellingen

De gemeente Etten-Leur en De Nobelaer vinden dat elk schoolgaand kind in Etten-Leur een voorstelling in het theater moet kunnen zien. In samenwerking met het onderwijs in Etten-Leur programmeert en faciliteert De Nobelaer deze voorstellingen.

Eigen producties

Doordat De Nobelaer alle disciplines onder één dak heeft, kan zij leerlingen en cursisten van de afdeling kunsteducatie een unieke beleving aanbieden: optreden op een professioneel podium. Hèt ultieme moment om aan familie, vrienden en (on)bekenden te laten zien wat al die uren repeteren en oefenen opgeleverd hebben. In eigen producties (previewavond, kerstspecial), leerlingconcerten en voorspeelmomenten wordt er ervaring opgedaan en een prachtige herinnering gecreëerd. De kerndisciplines van De Nobelaer lenen zich er bij uitstek voor om gezamenlijk voorstellingen te produceren, samen met lokaal talent en professionele artiesten.

Jaarlijkse evenementen

Naast theater en muziek wordt ook een podium geboden aan diverse jaarlijks terugkerende evenementen die een grote rol spelen binnen de Etten-Leurse gemeenschap. Te denken valt aan de intocht van Sinterklaas, de avondvierdaagse, de herfstmarathon en het sportgala. Hoogtepunt is de viering van carnaval, waarbij zo'n 6.500 feestgangers elkaar ontmoeten in De Nobelaer.

Poppodium

Poppodium is een onderdeel van De Nobelaer en wordt volledig door vrijwilligers gerund. Zij zetten zich in voor een levendige pop- en rockscene in Etten-Leur (en nabije regio), waarbij de nadruk ligt op ontwikkeling van lokaal talent. Ontwikkeling staat of valt met repetities. Daarom faciliteert De Nobelaer een professioneel ingerichte oefenruimte, waar meerdere bands wekelijks gebruik van maken. De inrichting van de ruimte is naar de wensen en eisen van beginnende bands met professionele apparatuur. De vraag naar (betaalbare) oefenruimte is groot. Poppodium organiseert maandelijks diverse activiteiten zoals optredens, festivals en competities waar zowel beginnende (lokale en regionale), als de wat meer 'gevorderde' bands de gelegenheid krijgen hun muzikale repertoire aan het publiek te laten zien en horen, al dan niet gecombineerd met bekendere hoofdacts. De genres rock, pop, blues en metal voeren de boventoon. Daarnaast vindt jaarlijks het gratis te bezoeken tweedaagse openluchtfestival Popelucht voor als nog plaats in het Oderkerkpark. Sinds 1990 een vaste waarde op de evenementenkalender van Etten-Leur. De activiteiten van poppodium ondersteunen de kruisbestuiving die De Nobelaer nastreeft door lokaal talent een professioneel podium te bieden.

Galerij

Lokaal is geliefd, een thema dat zeker ook geldt voor beeldende kunst. Daarom wordt een gratis podium geboden aan cursisten, docenten en lokale kunstenaars om eigen werk te exposeren op diverse plekken in het gebouw. Bezoekers worden verrast door kunstwerken van lokale kunstenaars en maken op deze manier op een laagdrempelige manier kennis met beeldende kunst.

5.1.1. Ambities en doelstellingen podiumfunctie

- Aanbieden van een dwarsdoorsnede van professionele theatervoorstellingen vanuit het rondreizend theaterprogramma met alle genres dans, klassiek, etc. aan alle inwoners van Etten-Leur;
- Aanbieden van amateurtheatervoorstellingen aan alle inwoners van Etten-Leur;
- Mogelijkheden bieden aan scholen om voorstellingen (musicals) te spelen in een goed geoutilleerde zaal;
- Mogelijkheden bieden aan Etten-Leurse amateurverenigingen om zich op een podium te presenteren;
- Organiseren van concerten m.b.t. popmuziek zodat lokale en regionale groepen de gelegenheid krijgen om podiumervaring op te doen;
- Aanbieden van ondersteunende horeca bij deze activiteiten.

Indicatoren podiumfunctie

- Het aantal jaarlijkse podiumactiviteiten (en bezoekers) minimaal behouden;
- Aansluiting aanbod bij behoefte/vraag;
- Trends in de samenleving volgen.

Formatie

Er is geen aparte afdeling programmering bij De Nobelaer. Deze is ondergebracht bij de afdeling marketing, evenals de coördinatie van poppodium. De contacten met de amateurverenigingen verlopen via de afdeling evenementen.

Corona

De jaren 2020 en 2021 stonden in het teken van de coronapandemie. Een groot deel van de voorstellingen moest worden geannuleerd of verplaatst. De verwachting is dat corona de komende jaren invloed zal blijven houden op de samenleving. In de programmering voor seizoen 22/23 en 23/24 wordt derhalve geanticipeerd op de verwachting dat corona vooral in de wintermaanden effect zal hebben. In deze periodes wordt getracht weinig risico te lopen in de programmering.

Nieuwbouw

Om zowel de professionele als amateur programmering te faciliteren is er in de nieuwbouw een grote multifunctionele theaterzaal, een kleine multifunctionele zaal, een dramastudio en een dansstudio. Professioneel theater zal een thuis vinden in de grote zaal, de kleine zaal en de dramastudio. Deze zalen zijn ook allemaal geschikt voor amateurtalent. De huiskamer die overdag in gebruik is als bibliotheekruimte doet in de avonden dienst als foyer. Tevens is daar mogelijkheid tot optreden, er komt een klein podium bij de bar. Voor de galerijfunctie wordt bekeken of de kleine zaal ingezet kan worden.

5.2 Sociaal-culturele evenementen

De sociaal-culturele functie van De Nobelaer is van oudsher heel belangrijk. Carnaval, de avondvierdaagse, de herfstmarathon; allemaal activiteiten voor en door Etten-Leur. Als ruime, centraal gelegen locatie, biedt De Nobelaer de perfecte ontmoetingsplaats voor jong en oud. Ook de komende jaren is maatschappelijke samenwerking een zeer belangrijk speerpunt van de organisatie. Samenwerkingen met Avoord, Amarant, WVS, KBO-verenigingen, de Voedselbank, Harold van Zundert Stichting, Zonnebloem, Oranjestichting en vele andere instellingen en organisaties in Etten-Leur worden met bevologenheid onderhouden en waar mogelijk uitgebreid.

5.2.1. Ambities en doelstellingen sociaal-culturele evenementen

- Een laagdrempelige ontmoetingsplaats zijn voor inwoners van Etten-Leur ongeacht leeftijd, achtergrond en interesse door het gebouw open te stellen voor grootschalige evenementen die de gehele bevolking bereiken;
- Een belangrijke rol vervullen als ondersteunend intermediair voor partijen als KOEPEL en diverse andere aanbieders uit de gemeente Etten-Leur;
- Intensief samenwerken met maatschappelijke organisaties (gericht op zorg, sport, cultuur en ouderen) in Etten-Leur en de regio;
- Beschikbaar stellen van zalen voor activiteiten van sociaal/culturele instellingen tegen gereduceerde tarieven;
- Mogelijkheden bieden voor activiteiten op cultureel en/of maatschappelijk gebied mits niet gericht op het behalen van winst;
- Niet commercieel verhuren van popoefenruimte aan amateurbands uit Etten-Leur.

5.2.2. Indicatoren sociaal/culturele evenementen

- Het minimaal behouden van het aantal zaalverhuringen dat in aanmerking komt voor het lagere verhuurtarief;
- Het minimaal behouden van het aantal activiteiten van seizoen 2018/2019 met en door organisaties/instellingen in Etten-Leur gericht op sociale, maatschappelijke, culturele en sportactiviteiten.

Corona

Corona zal invloed blijven hebben op (sociaal/culturele) samenkomsten. De Nobelaer zet zich ervoor in deze samenkomsten toch zo goed mogelijk te faciliteren.

Nieuwbouw

De ruimtes in de nieuwbouw zijn bij uitstek geschikt voor sociaal/culturele activiteiten. Het grote plein aan de voorzijde, de grote multifunctionele zaal, de huiskamer en de kleine zaal kunnen sociaal/culturele evenementen faciliteren.

5.3. Horeca, facilitair, techniek en marketing

Horeca

Horeca is een belangrijk deel van de totaalbeleving van een bezoeker tijdens een voorstelling of evenement. Met de gemeente is afgesproken dat De Nobelaer in het nieuwe cultuurhuis ondersteunende horeca bedrijft. De Nobelaer kiest ervoor om dranken, bittergarnituren en de 'kleine kaart' in eigen beheer te faciliteren. Hierin wordt voortdurend gekeken of de wens van de bezoeker overeenkomt met het aanbod, worden nieuwe pauzeconcepten ontwikkeld om wachtrijen te verminderen en worden bezoekers betrokken bij de keuzes voor bijvoorbeeld koffie of huiswijn. Voor uitgebreidere lunches, diners of zakelijke arrangementen wordt de samenwerking gezocht met lokale cateraars en leveranciers. De horeca in de nieuwbouw verdient een nieuw concept dat momenteel ontwikkeld wordt: gratis koffie en thee in de huiskamer tijdens de bibliotheekfunctie, kleine kaart vanaf de grote bar in de huiskamer, grote groepen bezoekers worden bediend vanuit mobiele bars.

Facilitair & techniek

Onder de nieuwbouw ligt een uitgebreide huurovereenkomst met onderhoudsverplichtingen. Onderhoud heeft in de nieuwbouw hoge prioriteit, anders dan in de oudbouw waar alleen het hoogstnoodzakelijke onderhoud werd gepleegd. Samen met de gemeente wordt een meerjarig onderhoudsplan opgesteld.

De technische faciliteiten in de nieuwbouw zijn eenvoudig te bedienen en aangepast aan de eisen en wensen van de bezoeker anno 2022.

5.3.1. Ambities en doelstellingen horeca, facilitair & techniek

- Kwalitatief hoogwaardige dienstverlening bieden aan alle gebruikers van het gebouw (bezoekers, publiek, leden, cursisten, bespelers);
- Het (blijven) opleiden van medewerkers zodat kennis op het gebied van veiligheid, bhv en EHBO, techniek en wetgeving (horeca, privacy, techniek) altijd volgens de laatste norm is;
- Samenwerken met de beste lokale partners op het gebied van horeca en faciliteiten, waarbij elkaar versterken het uitgangspunt is;
- Duurzaamheid nastreven en daar waar mogelijk de processen en middelen zo optimaal mogelijk inregelen voor de nieuwbouw.

5.4. Marketing

De komende jaren ligt de nadruk op het herwinnen van het theaterpubliek en cursisten kunsteducatie na de coronacrisis. Daarnaast wordt het nieuwe cultuurhuis in de markt gezet. Een nieuwe huisstijl is ontwikkeld, passend bij een modern cultuurhuis en er wordt een crm-systeem geïmplementeerd. Online marketing zal de komende jaren alleen nog maar groter worden. De traditionele seizoensbrochure is niet meer van nut bij het huidige consumentengedrag en is vervangen door 4 magazines per jaar. Trends en ontwikkelingen worden gevolgd en medewerkers worden opgeleid en getraind om zo het beste uit de online verkoop- en informatiekkanalen te halen.

5.4.1. Ambities en doelstellingen marketing

- De (her)kenbaarheid van het aanbod van De Nobelaer onder inwoners van Etten-Leur en randgemeenten vergroten;
- Het volgen van trends en ontwikkelingen op het gebied van marketing en communicatie en hierop inspelen;
- Met minimale financiële middelen een zo groot mogelijk publiek bereiken;
- Doorontwikkelen van het huidige ticketingsysteem en de website om zo optimale verkoop en (her)kenbaarheid van het aanbod te realiseren;
- Implementatie Customer Relationship Management systeem (CRM), om meer klantdata te vergaren en persona's (bezoekersprofielen) te ontwikkelen. Zo kan communicatie op maat ingezet worden met als resultaat dat bezoekers overgaan tot een bezoek aan cultuurhuis De Nobelaer;
- Realiseren van opleiding en training voor medewerkers zodat zij op de hoogte zijn van alle trends en ontwikkelingen op het gebied van marketing en communicatie.

Formatie horeca, techniek, facilitair en marketing

De formatie op theatertechniek is de laatste jaren sterk uitgedund (mede door de coronacrisis) en moeilijk weer op pijl te krijgen. Vacatures staan lang open en professionals zijn lastig te vinden, mede als gevolg van de coronacrisis. Ook horecamedewerkers zijn schaars. De hoop en verwachting is dat het nieuwe cultuurhuis een aanzuigende werking heeft op nieuwe medewerkers. De bezetting van de marketingafdeling wordt incidenteel aangevuld met professionals op ZZP basis.

– Cultuur brengt geluk

Hoofdstuk 6:

– Financiën

6.1 Inleiding

Conform de planning- & controlcyclus wordt de begroting van het nieuwe seizoen opgesteld in mei en behandeld in de vergadering met de raad van toezicht in juni. De begroting 2021/2022 is goedgekeurd in juni 2021, een meerjarenbegroting is bijgevoegd. (Tabel 6.1).

6.2 Financiële positie De Nobelaer

Na de ingrijpende reorganisatie in 2016 is de exploitatie van De Nobelaer beheersbaar geworden. Voor de duur van de oudbouw blijft het subsidiebedrag gehandhaafd op een jaarbedrag van 3,3 miljoen en een lage kostprijs dekkende huur (130.000 euro per jaar). Vanaf de ingebruikname van de nieuwbouw wordt de huur substantieel hoger (630.000) en de subsidie lager (van 3,3 miljoen naar 3 miljoen). De gemeente Etten-Leur heeft een eenmalige geste van De Nobelaer in coronatijd (terugbetaling van 100.000 euro wegens het niet doorgaan van evenementen) structureel ingeboekt. Het subsidiebedrag is derhalve voor de jaren 2022 en 2023 2,9 miljoen.

In de nieuwbouw kunnen weinig tot geen commerciële evenementen gehuisvest worden, omdat de planning gevuld is met activiteiten die in opdracht van de gemeente Etten-Leur moeten worden georganiseerd (zie hoofdstuk 3, subsidierelatie en directiedoelstellingen).

Anticiperend op de fors hogere huur, lagere subsidie, het wegvallen van inkomsten uit commerciële activiteiten en de effecten van lockdowns heeft De Nobelaer in het najaar van 2020 een ingrijpende personele reorganisatie doorgevoerd die heeft geresulteerd in een structurele bezuiniging van 500.000 euro. Sinds 2015 is de formatie gehalveerd, met als gevolg een structurele bezuiniging van 1.000.000 euro.

Tabel 6.1 meerjarenbegroting

	BEGROTING 2022-2023	BEGROTING 2023-2024
EVENEMENTEN	325.000	450.000
EDUCATIE	534.231	514.231
SUBSIDIE exploitatie	2.900.000	2.900.000
SUBSIDIE huur	110.000	110.000
TOTAAL OMZET	3.869.231	3.974.231
DIRECTE KOSTEN	544.422	628.422
PERSONEEL	1.891.625	1.891.625
HUISVESTING	955.000	955.000
AFSCHRIJVING	286.957	283.495
OVERIGE OVERHEAD	416.553	416.553
TOTAAL KOSTEN	4.094.557	4.175.095
RESULTAAT	-225.326	-200.864

De gemeenteraad was in 2020 voornemens verder te bezuinigen. Het bestuur van De Nobelaer heeft gemeenteraad en college ervan kunnen overtuigen dat het inwerken in de nieuwbouw tijd zal kosten, het zicht op de exploitatie zal zich gaandeweg openbaren. Gevolgen van onderhoudsverplichtingen, ruimtegebruik en corona op de exploitatie zullen de komende tijd zichtbaar worden. Er zal tijd overheen gaan om de juiste financiële balans te vinden tussen de subsidiebijdrage van de gemeente Etten-Leur, die wezenlijk is voor het voortbestaan van de organisatie, en de opbrengsten en kosten voor de theaterexploitatie, kunsteducatie, bibliotheek en sociaal-culturele verhuur, in combinatie met personele inzet en huisvestingslasten.

Met het college is afgesproken dat bespreking van de financiële situatie van De Nobelaer in zogenaamde 'open boek' overleggen elk kwartaal zal plaatsvinden. Mogelijk wordt de structureel gemaakte bezuiniging (€100.000) voor deze beleidsplanperiode teruggedraaid.

6.3 Bedrijfsrisico's

De Nobelaer is risicobewust. Het toezichthoudend orgaan (de raad van toezicht) wordt tijdig en volledig geïnformeerd over kansen en bedreigingen die invloed hebben op de te behalen doelstellingen. Voor risico's waar geen beheersmaatregelen voor getroffen kunnen worden, hoopt De Nobelaer de komende jaren verder te kunnen bouwen aan het weerstandsvermogen. Maatregelen voor interne beheersing zijn onder andere: de planning & controlcyclus (begroten, maandrapportage/kwartaalrapportage, prognose), monitoring liquiditeitsbegroting en een checklist maandafsluiting (volledigheid en juistheid van baten en lasten).

Hoofdstuk 7:

– Organisatie

7.1 Inleiding

Na de reorganisatie van 2020 is een compacte, platte organisatie ontstaan waarin multidisciplinariteit het toverwoord is. De organisatie werkt volgens het raad van toezicht model en onderschrijft de governance code cultuur.

7.2 Organigram

De compacte staf bestaat uit de directeur/bestuurder, de controller, een hoofd educatie, een aspirant hoofd evenementen en een aspirant hoofd marketing, ondersteund door de directiesecretaresse. In het oorspronkelijke organigram was sprake van een adjunct-directeur, tevens hoofd van de afdelingen marketing en evenementen. Deze functie was nodig om de organisatie van de oudbouw naar de nieuwbouw te helpen begeleiden. Na het plotselinge vertrek van de adjunct-directeur in april 2021 heeft de directeur/bestuurder de ondernemingsraad voorgesteld capabele medewerkers van de twee afdelingen de kans te geven om te groeien in de staf. Deze oplossingsrichting paste beter in de platte structuur van de nieuwbouw dan de tweekoppige directie waar in het oude organigram nog sprake van was. Voor de transitiefase betekende het echter wel een extra last voor bestuurder, controller, hoofd educatie en directiesecretaresse.

- De directeur/bestuurder heeft de boegbeeldfunctie en is verantwoordelijk voor aansturing, de relatie met gemeenteraad, college, ambtenaren en ondernemingsraad, nieuwbouw, rvt en hrm zaken;
- Het hoofd educatie is verantwoordelijk voor kunsteducatie, onderwijs en bibliotheek;
- De controller is verantwoordelijk voor de financiële afdeling, pdca cyclus, gebouwenbeheer, ICT;
- Het aspirant hoofd evenementen is verantwoordelijk voor de zalen- en personeelsplanning, techniek, horeca, amateurverenigingen en processen in de nieuwbouw;
- Het aspirant hoofd marketing en communicatie is verantwoordelijk voor programmering, marketing, poppodium, woordvoering en crm;
- De directiesecretaresse ondersteunt de staf, begeleidt voorstellingen en is verantwoordelijk voor de roostering bibliotheek.

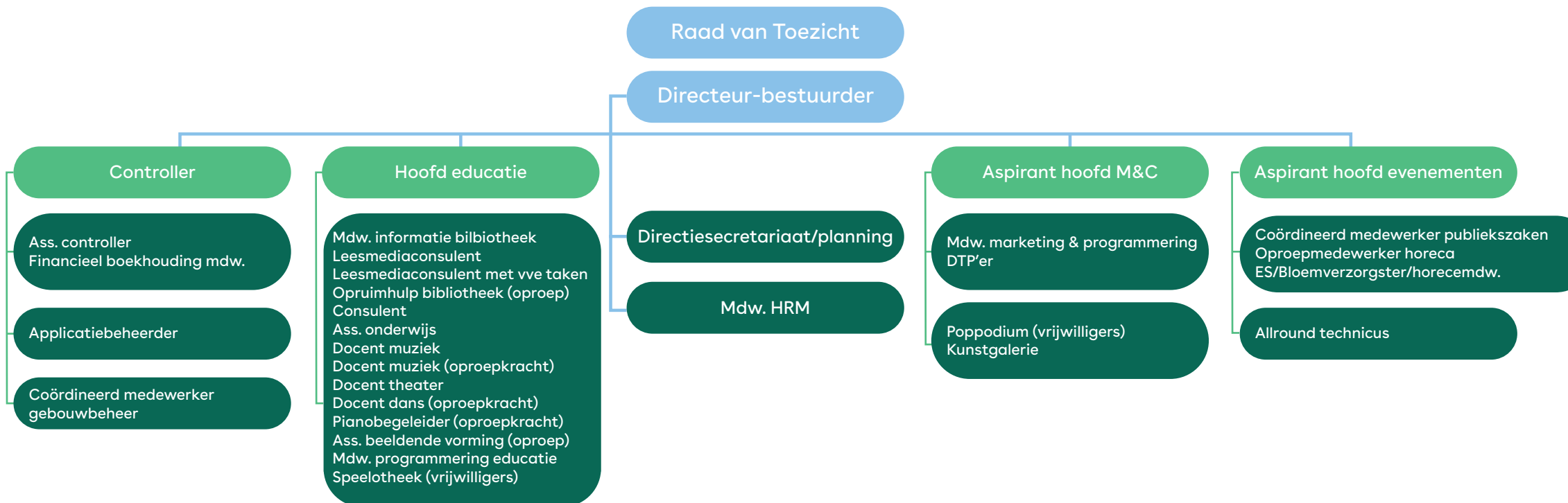
– Cultuur brengt geluk

Het aantal fte is toegesneden op de activiteiten die De Nobelaer in samenspraak met de gemeente Etten-Leur ontplooit en bestaat uit 27 fte (peildatum oktober 2021). Daarnaast werkt De Nobelaer met de inzet van 28 zzp'ers, onder andere op het gebied van kunsteducatie, vormgeving, onderwijs, nieuwbouw en ICT. Voorts zijn aan De Nobelaer 75 vrijwilligers verbonden.

In de transitie van oudbouw naar nieuwbouw blijkt het aantal fte zeer krap. De transitie brengt allerlei onvermoede dossiers met zich mee, zoals een veiling, kunstexpositie, nieuwe huurovereenkomst, aanbestedingen inrichting, etc.

Pas wanneer sprake is van één gebouw waar alle activiteiten gebundeld zijn kan goed bekeken worden of de formatie afdoende is voor de activiteiten die vanuit de gemeente Etten-Leur worden gevraagd.

Organogram De Nobelaer per 1 september 2021

7.3 Toezicht

De raad van toezicht ziet toe op het bestuur van De Nobelaer en bestaat uit tenminste vijf personen. De Nobelaer onderschrijft de governance code cultuur: een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De governance code cultuur is in 2019 door het bestuur geheel op maat geschreven voor De Nobelaer en is goedgekeurd door de raad van toezicht. De governance code cultuur bevat een directiereglement en een reglement voor de raad van toezicht, waarin taken en bevoegdheden nauwkeurig zijn beschreven. De raad keurt de begroting, jaarrekening en de beleidsplannen goed, benoemt de extern accountant en is de werkgever van de directeur/bestuurder. De governance code cultuur bevat een profiel voor de samenstelling van de raad van toezicht en een directieprofiel.

7.4 Fair practice code

De fair practice code is een gedragscode voor ondernemen en werken in de kunst, cultuur en creatieve industrie op basis van vijf kernwaarden: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. De Nobelaer onderschrijft deze code en hanteert de code bij de vaststelling van individuele arbeidsvoorwaarden, bij de onderhandelingen voor de cao kunsteducatie en bibliotheken en bij de bijdrage die de directie levert aan pogingen om branchebreed de positie van zzp'ers te verbeteren.

7.5 Ondernemingsraad

De ondernemingsraad van De Nobelaer bestaat uit vijf personen, afkomstig uit de volgende gelederen: horeca, techniek, kunsteducatie, ICT en bibliotheek. De Nobelaer hecht aan medezeggenschap. De ondernemingsraad komt 4-6 keer per jaar bij elkaar samen met de directeur/bestuurder, jaarlijks is daar ook eenmalig een delegatie van de rvt bij aanwezig. De voorzitter van de ondernemingsraad heeft een rol tijdens personeelsbijeenkomsten. De ondernemingsraad wordt nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom de nieuwbouw.

7.6 Brancheverenigingen en cao's

Voor het schouwburgdeel, het bibliotheekdeel en het kunsteducatiedeel van De Nobelaer bestaan landelijk verschillende brancheverenigingen: de Vereniging voor Schouwburg- en Concertgebouwdirecties, de Vereniging Openbare Bibliotheken en Cultuurconnectie. Alle branches hebben een eigen cao, deze cao's worden ook bij De Nobelaer gehanteerd. Directeur/bestuurder maakt deel uit van de onderhandelingsdelegatie cao-kunsteducatie die zich branchebreed sterk maakt voor gelijke arbeidsomstandigheden in multidisciplinaire instellingen en voor een goed arbeidsvoorwaardenpakket voor zzp'ers in de branches.

7.7 Wet- en regelgeving

De Nobelaer volgt alle brancheontwikkelingen en wet- en regelgeving en implementeert nieuwe voorwaarden. Zo heeft de nieuwe Wet Arbeidsmarkt in Balans effect op de organisatie vanaf 2020, alsook de komst van de gezamenlijke cao bibliotheken en kunsteducatie. Deze ontwikkelingen kunnen effect hebben op:

- functiehuis (functiebeschrijvingen);
- functiewaardering;
- persoonlijk keuzebudget;
- budget opleiding en duurzame inzetbaarheid;
- vrijwilligersbeleid;
- ketenbepaling (vanaf 2020 drie tijdelijke contracten mogelijk in plaats van twee);
- ruimere regeling transitievergoeding;
- cumulatiegrond ontslag (meerdere redenen voor ontslag naast elkaar).

Hiervan zal gewag gemaakt worden in de jaarplannen/doelstellingen.

7.8 Goed werkgeverschap

De Nobelaer wil een goed werkgever zijn en ambitieuze, gepassioneerde mensen met lef vinden en aan zich binden. Daarom staan zaken als medewerkerstevredenheid, scholing en vitaliteit hoog in het vaandel.

7.9 Medewerkerstevredenheidsonderzoek

Eind 2018 is een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. De Nobelaer is voornemens een dergelijk onderzoek eens per 4 jaar uit te laten voeren, door een daartoe gespecialiseerd bedrijf. Eind 2022 zal opnieuw een medewerkerstevredenheidsonderzoek worden uitgevoerd.

7.10 Scholing en deskundigheidsbevordering

De cao kunsteducatie voorziet in een ruime opleidingsregeling voor medewerkers in dienstverband. Medewerkers worden proactief gestimuleerd om dit budget te gebruiken. Mogelijk komt via de nieuwe cao een wijziging in de vorm van een persoonlijk keuzebudget.

7.11 Vitaliteit

Vanuit goed werkgeverschap is De Nobelaer in 2019 gestart met Nobelaer Vitaliteit. Medewerkers konden inschrijven voor de cursus Tai-Chi/Qi Gong of meetrainen met een hardlooptcoach. Dit programma is goed ontvangen, tientallen collega's namen deel.

7.12 Stagebeleid

De Nobelaer ziet voor de organisatie een rol als opleidingsinstituut en werkt graag met stagiaires. Zo zijn er stagiaires bij de horeca, marketing, facilitair, hrm en financiën.

7.13 Vrijwilligers

Bij De Nobelaer zijn circa 75 vrijwilligers werkzaam. Op hen is de vrijwilligersregeling van toepassing, vastgesteld door de ondernemingsraad.

7.14 AVG

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is op 25 mei 2018 ingegaan. In de staf is uitgebreid stilgestaan bij de effecten van de AVG. Het huidige gegevenslandschap is in kaart gebracht en een privacyverklaring en correcte cookiemelding is gerealiseerd. Voorts is in 2020 gerealiseerd:

- Het verplichte register van verwerkingen;
- De definitie van bewaartermijnen voor alle gegevens;
- Een proces voor toetsing;
- Verwerkersovereenkomsten;
- Privacy document en incidentenregister.

7.15 Ambities en doelstellingen

- Het op pijl houden van de medewerkerstevredenheid: vinden en binden;
- Wet- en regelgeving volgen en implementeren.

7.16 Indicatoren

- Bij het medewerkerstevredenheidsonderzoek in 2022 minimaal het rapportcijfer van 2018 evenaren;
- Jaarlijks minimaal drie keuze-opties bieden in het kader van Nobelaer Vitaal (hardlopen, Tai-Chi, etc.);
- Het aantal aanwezigen bij de kerst- en seizoensborrels jaarlijks evenaren;
- Twee keer per jaar een medewerkersbijeenkomst over lopende zaken organiseren;
- Wet- en regelgeving beoordelen in jaarplannen;
- Het ziekteverzuimpercentage zo laag mogelijk houden.

Hoofdstuk 8:

– Samenwerking

Bibliotheek

Landelijk/ provinciaal

- Koninklijke Bibliotheek
- Cubiss (Provinciaal ondersteuner bibliotheken)
- VOB (Vereniging Openbare Bibliotheken)
- BNB (Brabant Netwerk Bibliotheken)
- Stichting lezen en schrijven
- Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal
- Nieuwe Veste
- Bibliotheek West Brabant

Lokaal

- Etten-Leur voor Elkaar, Minima-platform Etten-Leur, Wijkvereniging buurthuizen Etten-Leur, TAEL, Sociaal Taal, Vluchtelingenwerk, CJG (Centrum Jeugd en Gezin), Surplus, Gemeente Etten-Leur, Werkplein Hart van West-Brabant, WVS, Leger des Heils, Curio, Kentalis, HZG (Huisartsen Zorggroep), GGD, VVE locaties Etten-Leur, BN de Stem, De Bode, Ons West Brabant, Gemeente Etten-Leur, Theek5, Taal -West-Brabant, Avoord

Kunsteducatie/onderwijs

Landelijk/provinciaal

- Cultuurconnectie (branchevereniging kunsteducatie)
- Doc C (regionaal platform kunsteducatie)
- LKCA (Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst)
- Kunstloc Brabant
- Kunst van Brabant
- Nieuwe Veste
- Cultuurkompaan

Lokaal

· Avoord, Adriaan van Bergen stichting, primair onderwijs Etten-Leur, voortgezet onderwijs Etten-Leur, kinderopvangorganisaties, Constantia, diverse freelancers, BN de Stem, de Bode, Ons West Brabant, Gemeente Etten-Leur

Podium

Landelijk/provinciaal

· VSCD

· Zebranim

· Senf, Impact, AT Next, ProActs, Hummelinck Stuurman, George Visser Productions, KIK Productions, De Mannen, Fine Label, Friendly Fire, Pelgrim,

Lokaal

Tiuri Theaterwerkplaats, Stichting Cultuur Oudenbosch, Max Mini, Theatergroep Josjes, Chassé Theater, Gemeente Etten-Leur

Sociaal cultureel

· Muziekvereniging Constantia, Hoedadso, SBVO, Handen uit de Mouwen, Poppodium, Max Mini, De Josjes, Cirkel van het leven, Betty Witteveen, Lambertuskoor, de Kerkzwerfers, stichting Yellow Roses, jeugdfonds cultuur, De Zonnebloem, Harold van Zundert Stichting, Voedselbank, BN de Stem, De Bode, Ons West Brabant, Gemeente Etten-Leur

Hoofdstuk 9:

– Nieuwbouw: van congrescentrum naar cultuurhuis

Inleiding

Vroeger stond op de gevel van De Nobelaer: theater- en congrescentrum. Met de fusie in 2010 is daar de Bibliotheek Etten-Leur, Centrum voor de kunsten Doornbos, Muziekschool Sint Frans, Popel, Speel-o-theek Sam Sam en de kunstuitleen aan toegevoegd. In 2015 werd gekozen voor drie kerndisciplines: podiumkunsten, kunsteducatie en bibliotheek, met als rode draad daar doorheen: sociaal/culturele evenementen. Met de reductie van 9000 vierkante meter oudbouw naar 5000 vierkante meter nieuwbouw koos de gemeente Etten-Leur ervoor om de congresfunctie te laten vervallen. Het afgelopen decennium is De Nobelaer getransformeerd van congrescentrum naar cultuurcentrum.

9.1 Naamgeving

Met een groep vertegenwoordigers uit de samenleving is samen met de directeur/bestuurder gekeken naar de naam voor het nieuwe cultuurgebouw. Unaniem was men van mening dat het erfgoed in de naam (De Nobelaer) behouden moest blijven. De Nobelaer verwijst naar een zestiende-eeuws kasteel: 'Huis de Nobelaer'. Justus de Nobelaer was de kasteelheer en had een groot hart voor kunst, cultuur en zwakkeren in de samenleving. De nieuwe huisstijl van De Nobelaer verwijst naar dit kasteel, met de kasteelpoort als hoofdletter N. De naam voor het nieuwe gebouw was geboren: '**Cultuurhuis De Nobelaer**'

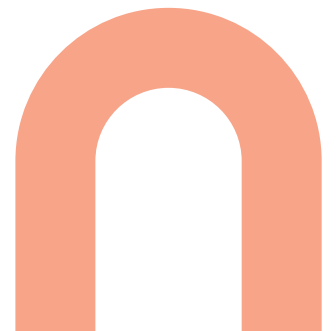
Een afbeelding van huis De Nobelaer is in het cultuurhuis terug te vinden, met informatie over de oorspronkelijke bewoners.

9.2 Zaalnaamgeving en gebruik

Met het college is de zaalnaamgeving afgestemd. Commerciële zaalnamen leken niet passend, vanwege het ontbreken van vierkante meters voor commerciële verhuur. De link naar het erfgoed werd gelegd en samen met de Heemkundekring en leerlingen van KSE is nagedacht over passende namen. Dit heeft geleid tot de volgende namen voor de grootste zalen in de nieuwbouw:

<i>De Justus</i>	- podiumkunsten (amateur, professioneel), popzaal
<i>De LizZ</i>	- podiumkunsten, lessen, bijeenkomsten
<i>De Marte</i>	- beeldende lessen, vergaderingen
<i>De Vincent</i>	- tekenen en schilderen, vergaderingen
<i>De Muze</i>	- dramalessen, voorstellingen
<i>De Pirouette</i>	- danslessen, dramalessen, vergaderingen
<i>De Poort</i>	- taallessen, vergaderingen
<i>Popelstudio</i>	- poppodium
<i>Slagwerkstudio</i>	- slagwerklessen

Overige zalen muziekruimte 1 tot en met 5 en huiskamer behouden hun functionele naam.

9.3 Eyecatcher

In 2017 is onder de lagere scholen in Etten-Leur een wedstrijd 'ontwerp de eyecatcher voor De Nobelaer' uitgezet. De respons was enorm. Het winnende ontwerp was een kunstfontein. De jury, bestaande uit architect, wethouder en directeur De Nobelaer, zag in de fontein de belangrijkste disciplines van De Nobelaer terugkomen (bibliotheek, kunsteducatie, podiumkunsten). De kunstenaar van het Uilenbos op de rotonde aan de parklaan, Marte Röling, heeft zich gecommitteerd aan het ontwerp. Budget wordt gegenereerd uit de verkoop van afgeschreven boeken, los meubilair en kunst uit de oudbouw.

9.4 Werkgroep 'Ziel in het gebouw'

Sinds 2016 is gewerkt met een werkgroep 'Ziel in het gebouw' om het nieuwe cultuurhuis sfeer te geven. Ideeën die uit deze groep zijn gekomen zijn onder andere de beeltenis van De Nobelaer en een kroonluchter in de huiskamer.

9.5 Participatieproject kroonluchter

De kroonluchter in de nieuwbouw is ontworpen door de docent beeldend van De Nobelaer. Zij zal samen met cursisten en Etten-Leurenaren de kroonluchter vormgeven.

9.6 Samenwerking Heemkundekring

In de gang naar de nieuwbouw is een innige samenwerking ontstaan met de Heemkundekring. Vrijwilligers zijn zeer behulpzaam geweest bij het zoeken naar de juiste schets van Huis De Nobelaer, het ophalen van waardevolle erfgoed stukken uit de oude Nobelaer en het bedenken van zaalnamen die relateren aan het verleden.

9.7 Verhuizing boeken in samenwerking met de scholen

In het voorjaar van 2022 zullen basisschoolkinderen een lange slinger vormen tussen oudbouw en nieuwbouw om de boeken uit de bibliotheek te verhuizen. De verhuizing van de disciplines zal gefaseerd plaatsvinden.

Tot besluit

Raad van toezicht, directie, medewerkers en vrijwilligers van De Nobelaer kijken uit naar de verhuizing naar de Parklaan die in het voorjaar van 2022 zal plaatsvinden. Waar de oudbouw een naar binnen gekeerd gebouw is en de culturele activiteiten vaak achter gesloten deuren moeten plaatsvinden, zal de nieuwbouw transparant en uitnodigend zijn. De verwachting is dat het gebouw zeer intensief gebruikt zal worden, als laagdrempelig huis van cultuur en ontmoeting in Etten-Leur.

De weg vanaf de fusie naar de ingebruikname van de nieuwbouw was lang en de koffers waren zwaar. Vier personele reorganisaties, twee aanbestedingen en vele lekkages in de oudbouw later staat er aan de Parklaan een prachtig, efficiënt, uitnodigend en sfeervol cultuurhuis voor iedereen in Etten-Leur. Een cultuurhuis waar de medewerkers van De Nobelaer samen met de inwoners van Etten-Leur een groot cultureel feest van zullen maken. Met passie en lef; omdat cultuur mensen bij elkaar brengt, levens verdiept, mensen slimmer maakt, cultuur goed is voor het vestigingsklimaat en last but not least: omdat cultuur geluk brengt.

